

Hiệp ước của Victoria & Đạo luật Hiệp ước Toàn Tiểu bang 2025

Victoria (Chính phủ Tiểu bang) và Hội đồng các Dân tộc Đầu tiên của Victoria đã ký một Hiệp ước Toàn Tiểu bang. **Đạo luật Hiệp ước Toàn Tiểu bang 2025** sẽ trao cho Hiệp ước này hiệu lực pháp lý tại Victoria.

Hiệp ước là một thỏa thuận chính thức giữa Chính phủ Tiểu bang Victoria và các cộng đồng Thổ dân. Đây là một cách để:

- Công nhận và tôn trọng lịch sử và văn hóa Thổ dân.
- Trao cho người Thổ dân nhiều quyền quyết định hơn trong các quyết định ảnh hưởng đến họ.
- Tạo ra một tương lai công bằng hơn cho tất cả mọi người tại Victoria.

Hành trình đi đến Hiệp ước

Trong một thời gian dài, Người Thổ dân không được tham gia vào việc xây dựng luật lệ và chính sách liên quan đến họ.

Cuộc Điều tra Tư pháp Yoorrook, một cuộc điều tra chính thức nhằm tìm kiếm sự thật, đã thu thập các câu chuyện về sự bất công và giúp mọi người hiểu rõ hơn về những trải nghiệm của các Dân tộc Đầu tiên tại Victoria.

Hiệp ước là một cách để tạo ra sự thay đổi thực sự—để các Dân tộc Đầu tiên có nhiều quyền quyết định hơn đối với các vấn đề ảnh hưởng đến cộng đồng của họ.

Tại Victoria, chúng tôi đã xây dựng Hiệp ước trong gần một thập niên. Chúng tôi đã đặt nền móng vững chắc.

Hiệp ước là chìa khóa để đảm bảo tất cả người dân Victoria đều có cơ hội như nhau.

Khi các Dân tộc Đầu tiên giữ vai trò dẫn dắt trong việc xây dựng chính sách và giải pháp, chúng ta đạt được những kết quả tốt hơn.

Gellung Warl là gì?

Đạo luật Hiệp ước Toàn Tiểu bang 2025 sẽ thành lập một cơ quan mới, Gellung Warl (*Gullung-Warl*, theo tiếng Gunaikurnai). Gellung Warl sẽ:

- Bao gồm các đại diện được bầu của các Dân tộc Đầu tiên.
- Giúp định hướng các quyết định của chính phủ ảnh hưởng đến cộng đồng các Dân tộc Đầu tiên
- Thúc đẩy việc nói lên sự thật, chữa lành và giáo dục
- Làm việc độc lập nhưng không có quyền thay đổi luật hoặc ngăn cản các quyết định của chính phủ.

Gellung Warl được phát triển từ Hội đồng các Dân tộc Đầu tiên thành công của Victoria, với ba bộ phận chính:

- **Hội đồng các Dân tộc Đầu tiên**, bao gồm đại diện được bầu cử dân chủ của các Dân tộc Đầu tiên. Họ sẽ tư vấn cho Quốc hội và Chính phủ Victoria về các vấn đề của các Dân tộc Đầu tiên, và đưa ra quyết định về các vấn đề ảnh hưởng đến các Dân tộc Đầu tiên.
- **Nginma Ngainga Wara** (Ng-in-ma Ng-eye-nga Wa-ra, một từ trong tiếng Wadi Wadi), một bộ phận mới sẽ giám sát cách tiểu bang thực hiện các cam kết của mình theo thỏa thuận “Thu hẹp Khoảng cách” (*một cam kết quốc gia nhằm cải thiện cuộc sống của các dân tộc Thổ dân và Cư dân đảo Torres Strait*).
- **Nyerna Yoorrook Telkuna** (*Nyern-ah Yoo-rrook Terl-kun-ah*, một từ trong tiếng Wamba Wamba), một bộ phận nói lên sự thật, tập trung vào việc kể lại lịch sử, giáo dục, chữa lành và hòa giải.

Gellung Warl sẽ hoạt động độc lập với chính phủ, nhưng tuân thủ các luật lệ của Quốc hội.

Cơ quan này sẽ không có quyền phủ quyết—không thể cản trở luật pháp hay chính sách.

Cơ quan này sẽ được giám sát như các cơ quan độc lập khác (ví dụ: bởi các cơ quan kiểm toán, Thanh tra).

Gellung Warl có thể làm gì?

Cơ quan này có thể ban hành các quy định và hướng dẫn về các vấn đề ảnh hưởng trực tiếp đến các Dân tộc Đầu tiên. Ví dụ:

- Quy định về cách định nghĩa "sự chấp nhận của cộng đồng" để xác nhận tư cách Thổ dân
- Bổ nhiệm đại diện của các Dân tộc Đầu tiên vào những hội đồng di sản nhất định
- Hướng dẫn đối với việc chia sẻ hoặc trao đổi quyền sử dụng nước hiện có giữa các Dân tộc Đầu tiên
- Hướng dẫn về an toàn văn hóa trong các ngành và lĩnh vực
- Quy tắc nội bộ về cách Gellung Warl tự vận hành.

Những hướng dẫn này là không bắt buộc và không được mâu thuẫn với các luật hiện hành của tiểu bang hoặc liên bang.

Gellung Warl sẽ giúp thực hiện các cải cách Hiệp ước, chẳng hạn như:

- Sử dụng hồ sơ công khai của Cuộc Điều tra Tư pháp Yoorrook trong các trường học.
- Giúp đặt tên các địa điểm (như sông và công viên) bằng tên gọi truyền thống của người bản địa
- Thiết lập Quỹ Cơ sở hạ tầng của các Dân tộc Đầu tiên để khôi phục hoặc xây dựng các cơ sở cộng đồng
- Tổ chức các sự kiện và giải thưởng dành cho các Dân tộc Đầu tiên như Giải Ricci Marks và Danh sách Vinh danh Thổ dân Victoria.

Những điều Hiệp ước và Đạo luật sẽ không làm

- Thay đổi Hiến pháp của Tiểu bang Victoria hoặc Liên bang
- Tạo một phòng mới trong Quốc hội
- Thay đổi luật thuế hoặc cung cấp các khoản thanh toán cá nhân

Tại sao điều này lại quan trọng

Hiệp ước nhằm gắn kết người dân Victoria, giúp tất cả chúng ta hiểu và tôn trọng lịch sử cũng như những nền văn hóa sống của người Thổ dân.

Đây không phải là việc tước bỏ quyền hạn của bất kỳ ai.

Mục tiêu là tất cả người dân Victoria đều có cơ hội như nhau và cùng nhau xây dựng một tương lai tốt đẹp hơn.

Tìm hiểu thêm:

treatyvictoria.vic.gov.au

Chúng tôi công nhận các Chủ sở hữu Truyền thống của Đất nước trên khắp tiểu bang Victoria và bày tỏ lòng tôn kính đối với họ, nền văn hóa của họ, cũng như các bậc Trưởng lão của họ trong quá khứ và hiện tại.

© Tiểu bang Victoria (Bộ Thủ hiến và Nội các) November 2025

Tiểu bang Victoria không đảm bảo là ấn phẩm này hoàn toàn không có sai sót hoặc hoàn toàn phù hợp với mục đích của quý vị. Chúng tôi từ chối mọi trách nhiệm đối với bất kỳ sai sót, mất mát hoặc hậu quả nào khác có thể phát sinh từ việc quý vị dựa vào bất kỳ thông tin nào trong ấn phẩm này.